

Duurzaamheid

In de structuurvisie is duurzaamheid als een van de belangrijkste thema's benoemd voor de gemeente Olst-Wijhe. In de opiniërende raadsbehandeling van de structuurvisie van 23 januari 2017 is gevraagd om inzicht in wat we als gemeente concreet doen en voor welke onderdelen het college nog met nadere voorstellen komt. Deze memo geeft hier invulling aan.

Programma Samen Duurzaam

Op 26 oktober 2015 is door de raad het Programma "Samen Duurzaam" 2016-2020 vastgesteld. Met het programma wordt voor de komende vier jaar een koers ingezet naar Samen Duurzaam op weg in de gemeente Olst-Wijhe. Het is een vervolg op het Duurzaamheidsprogramma 2011-2015 en geeft inhoud aan de in 2010 door de raad vastgestelde Duurzaamheidsvisie. Het programma kent zes programmajlijnen:

1. Energie: lokaal energie opwekken en besparen
2. Mobiliteit: naar duurzame vormen van vervoer
3. Onderwijs: samen duurzaam op scholen
4. Afval: op weg naar een afval loze samenleving
5. Economie: duurzame bedrijven
6. Voedsel: lokale duurzame voedselproductie

Aan het begin van de vorige programmaperiode (2010-2015) is een klimaatscan uitgevoerd. Om een duidelijk vertrekpunt te markeren voor het nieuwe programma is ook in 2016 een onderzoek uitgevoerd om te duiden waar we staan ten opzichte van onze ambities. Uit het onderzoek is gebleken dat de aannames bij de eerste klimaatscan niet juist zijn geweest, maar ook niet scherper waren te krijgen op basis van de toen voorhanden zijnde gegevens. Inmiddels beschikken we over betere gegevens en op basis van deze gegevens blijkt dat we een CO₂-reductie hebben gerealiseerd in het eerste programma van 8% en een duurzame energie opwek van 6%.

Koersdocument grootschalige duurzame energie

Duidelijk is dat we nog grote stappen moeten maken om de ambities in 2020 te realiseren en dit verlangt een koerswijziging van de gemeente. Deze koerswijziging is vertaald naar een Koersdocument grootschalige duurzame energie Olst-Wijhe. Dit document is op 19 juni 2017 door de raad vastgesteld.

Een koerswijziging op het gebied van grootschalige duurzame energie in Olst-Wijhe houdt in dat de rol van de gemeente wordt gewijzigd op de volgende twee punten:

1. gemeente als ruimtelijk regisseur
2. gemeente als facilitator van lokale initiatieven

Energievisie

Om invulling te geven aan de rol van ruimtelijk regisseur wordt een energievisie door de gemeente opgesteld. Nu het koersdocument is vastgesteld kan gestart worden met het traject voor het opstellen van een energievisie voor grootschalige duurzame energie (wind- en zonne-energie), die voor besluitvorming in de raad komt van februari/maart 2018. De windkansenkaart vormt een belangrijke onderlegger van de energievisie. Op basis van de locaties die hierin zijn opgenomen wordt onderzocht en uiteindelijk bepaald welke locaties geschikt zijn voor windenergie. Naast windenergie wordt ook onderzoek gedaan naar locaties die geschikt zijn voor zonne-energie. De planning van de procedure ziet er als volgt uit:

- juni	vaststellen koersdocument (raad)
- september	voorbereiding visie/MER (college)
- september	Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ter inzage (college)
- oktober/november	vaststellen NRD/Nota van Antwoord (NvA), start visie/MER (college)
- december/januari 2018	Ontwerpvisie/MER ter inzage (college)
- februari/maart 2018	vaststellen visie/MER (raad)

Dit is een voortvarende planning, waarbij goed overleg met betrokkenen een hoge prioriteit heeft. Dit laatste kan het risico in zich hebben dat de planning onverhoopt moet worden bijgesteld.

Routekaart energie neutrale kernen

In het coalitieakkoord van 2014-2018 is aangegeven dat *“onderzocht wordt of er in gemeenschappelijk verband een routekaart naar zelfredzame, energie neutrale kernen gerealiseerd kan worden, bijvoorbeeld door initiatieven op het gebied van energiecoöperaties”*. Van ‘Energie-neutraal’ is sprake, wanneer binnen de systeemgrenzen op jaarbasis minstens evenveel energie in de vorm van elektriciteit en gas wordt opgewekt als er wordt gebruikt. Als ‘systeem’ hanteren we een buurt of (dorps)kern.

Om te komen tot een routekaart energie neutrale kernen is een Plan van Aanpak opgesteld dat op 10 juli 2017 aan de raad is voorgelegd. In het plan van aanpak wordt inhoud gegeven aan de wijze (de route) waarop we samen met de kernen aan de slag gaan om uiteindelijk energieneutraal te worden. Er wordt gestart met de twee kernen die op basis van kansen en eigen initiatief hier het meest rijp voor zijn. Welke kernen dat worden, wordt in overleg met de kernen bepaald. De overige tien kernen zullen verspreid over drie jaar volgen.

Energieloket

Naast de inzet op grootschalige productie van duurzame energie wordt ook ingezet op energiebesparing. Om de samenleving aan te zetten tot energiebesparing is het Energieloket ontwikkeld. De provincie Overijssel heeft voor de periode 2016-2020 opnieuw middelen beschikbaar gesteld voor de energielokketten. Olst-Wijhe werkt samen met Raalte middels een gezamenlijke aanpak met bedrijven en kennispartners om de woningeigenaren te faciliteren. Het doel is dat zij het stokje van de overheid per 2020 definitief overnemen. De volgende deelresultaten worden met dit project per 2020 opgeleverd:

- er is een (fysiek, digitaal en/of telefonisch) loket ingericht voor Olst-Wijhe
- in 2020 is 75% van de eigenaren / bewoners van een woning uit de doelgroep op de hoogte van de voordelen van energiebesparing
- er zijn gerichte communicatiemiddelen ontwikkeld om het nut van energiebesparing onder de aandacht van de burger te brengen. Dit zal op vele wijzen uitgevoerd worden. Om juist de samenleving in stelling te brengen zal een apart project met de lokale gemeenschap worden opgezet

Overig

Ieder jaar wordt een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid opgesteld waarin wordt aangegeven welke zaken binnen de zes programmalijnen worden opgepakt. Tevens wordt in het Uitvoeringsprogramma teruggeblikt naar de resultaten van het vorige jaar. Het Uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld door het college en ter kennisgeving aangeboden aan de raad.

Conclusie

In de structuurvisie wordt aangegeven dat wij werk moeten maken van duurzame energieopwekking, willen wij onze ambities op het gebied van duurzaamheid waarmaken. In het koersdocument grootschalige duurzame energie is aangegeven op welke manier wij dit willen doen. In de Energievisie wordt dit nader ingevuld. Een windkansenkaart vormt hiervoor een belangrijke onderlegger. De visie wordt in februari/maart 2018 ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Hiermee geven wij invulling aan de behoefte van de gemeenteraad om een nadere duiding van de concrete stappen die wij op het gebied van duurzaamheid willen maken.